

ham, er det dette. Det ærede Medlem fremhævede nogle enkelte Exempler af dette Bilag; hvortil jeg skal tillade mig at føie nogle Ord. En Karm til en Dør, som laves her i Riget af en dansk Snedker, koster 6 Rd. 3 Mk., men naar den bringes hertil fra Sverrig, koster den i Fabrikprisen og med Tillæg af Fragt 3 Rd. 66 p. Et tilsvarende Exempel er det, at en Bindueskarm, som laves her i Landet af en Snedker, koster 4 Rd. 56 p. men at den, naar den kommer hertil fra Sverrig, kun koster 2 Rd. 12 p. her paa Toldboden inklusive Fragt, altsaa under det Halve. Det ærede Medlem siger nu til os: Derjom vi tage vore Dørrammer og Bindueskarne i Sverrig, ødelægge vi Haandværkerne, og derfor skulle vi have saa høi en Told paa disse Gjenstande, at vore Haandværkere fremdeles have en rimelig Udfigt til at vedblive at lave dem, hvortil han imidlertid føiede den Udtalelse, at den Fortjeneste, en dansk Snedker havde ved at lave en Dørramme og en Bindueskarm til de anførte Priser, var overmaade ringe. Jeg vil dog tillade mig at gjøre opmærksom paa, hvad det er, hvormed Spørgsmaalet i Virkeligheden dreier sig ved et Forhold som dette. Den danske Snedker har en meget ringe Fortjeneste ved at faae 6 Rd. 3 Mk. for sin Dørramme; af denne ringe Fortjeneste falder en lille Part over paa hans Svend, og Resten beholder han selv. Den, der kjober en saadan Dørramme, har imidlertid en Forfjæl af omtrent 3 Rd. at udrede. Hvem faar denne Forfjæl? Ingen her i Landet, thi Snekderen fortjener ikke 3 Rd. derpaa, men kun en lille Brøkdæl deraf. Hvem faar da denne Forfjæl? Den bliver borte for begge Parter. Naar vi derimod tage Dørrammen fra Sverrig til 3 Rd. 66 p. falder der ogsaa noget af Fortjenesten derved her i Landet; thi det Skib, som bringer den hertil, kan jo være et dansk Skib, som altsaa har Fragtfortjeneste derved, og de Arbeidsfolk, som bære den fra Skibet i Land og derfra til Snekderens Hus eller til det Sted, hvor den skal bruges, have ogsaa Fortjeneste deraf. Det er imidlertid vist, at den, der bruger Karmen, betaler 3 Rd. mere for den, naar den laves af en dansk Snekder, end naar den laves af en svensk Snekder, og hvem er det, der bruger Karmen? Det er dem, der bo i Guset; det er fortrinvis dem, som trænge til at bo billigt, og dem, for hvem det ærede Medlem og nogle af hans Venner interessere sig. Det ærede Medlem indbragte forleden Dag heri Thinget et Forslag om Eftergivelse af Bygningsafgift for Smaaaleligheder, og dette gjorde han for derved at skaffe billige Boliger, f. Ex. for Arbejderne, men naar det ærede Medlem vil holde paa, at det skal være en dansk Snekder, som laver Dørrammerne og Bindueskarmene til disse Boliger, saa tager han fra dem med den ene Haand, hvad han giver med den anden, idet han hjælper dem af med Afgiften, men lægger en Omkostning paa

dem, som de kunde spare. Det, hvormed der her er Tale, er netop den Art Artikler, som fortrinvis have Anvendelse paa billige, simple og tarvelige Boliger, og Forfjællen er saa stor, at det spiller en ligefrem Rolle ved Opførelsen af Huse, om man skal være tvungen til at tage den Slags Arbejde indenlands eller udenlands. Den, der holder paa, at det skal være danske Snektere, som skulle udføre dette Arbejde, gjør det Samme som den, der, for at hjælpe en enkelt Mand, af 20 Kommer vil udtage det Lidobelte af hvad Manden behøver at give ud; det er Forholdet ved denne Sag. Man skal ikke udfaste Sætninger om Beskyttelse og Frihandel som store, almindelige, doktrinære Sætninger, der enten skulle absolut følges eller forkastes. Naar der ligger saa talende Tilfælde for os som det her omhandlede, skal man ikke sige, at det danske Haandværk er ødelagt, naar man borttager Beskyttelsen, som tvinger den, der bruger Gjenstandene, til at betale dem dobbelt. Det danske Bygningshaandværk er solidt og sikkert nok; det falder ikke, fordi der kan indføres svensk Træværk til Bygningsbrug; der er nok at gjøre for en Bygnings-Snekder, fordi Dørramme og Bindueskarne blive indførte, men skulde det vise sig, at der ikke blev Noget at gjøre for en Bygnings-Snekder, ligger han derfor ikke brodløs paa Gaden. Der er Ting, som ligge hans Sag saa nær, at de ligefrem høre til det, og i hvilke han kan arbejde med større Fordel for sig, med større Fordel for Samfundet og med større Fordel for Staten; thi de Herrer maa ikke, naar der tales om Toldtarifer, glemme, at alle disse Toldtarifer, som det ærede Medlem forsvarede, havde den ubødelige Mangel, at Staten ikke faar dem. De ere for høie til, at Statskassen kan faae dem, men sæt Tolden ned, saa faaer Staten en Indtægt og hele Samfundet et Gode, hvormod alle Parter tabe, naar man gaar den Vej, som det ærede Medlem anbefalede. Jeg er som sagt kun berettiget til at omtale dette ene Tilfælde, og skal derfor indskrænke mig hertil.

Morf: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.

Formanden: For en kort Bemærkning har det ærede Medlem Ordet.

Morf: Det ærede Medlem gjorde en Bemærkning, som jeg allerede havde forudset og til en vis Grad imødegaaet, men det ærede Medlem spurgte mig: Hvem faar Forfjællen mellem 6 Rd. 48 St. og 3 Rd. 66 St., og saa vil jeg sige: det faar væsentlig Arbejderen til Brød; fordi han ikke kan faae Brød billigere i Danmark, medens han maaske kan faae det i Sverrig, derfor bliver der en Prisforfjæl, som vi i alt Fald ikke liden et Styk, der vil smerte, kunne paa een Gang udligne. Afgiften her for at leve kan være saa